

Prognoza wpływów i wydatków
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
na lata 2021-2025

DEPARTAMENT STATYSTYKI I PROGNOZ AKTUARIALNYCH

Warszawa, grudzień 2020 r.

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Akceptowała:

Hanna Zalewska, Dyrektor Departamentu Statystyki i Prognoz Aktuarnych

Opracowanie modelu prognostycznego *FUS18*:

Mirosław Szlasa, p.o. Naczelnika Wydziału Aktuarnego

Elżbieta Sitarek, Główny Specjalista w Wydziale Aktuarnym

Adam Zapora, Specjalista w Wydziale Aktuarnym

Krzysztof Rejmer, Specjalista w Wydziale Aktuarnym

Grażyna Mrugała, Specjalista w Wydziale Aktuarnym

Marta Hasior, Specjalista w Wieloosobowym Stanowisku ds. Modeli Mikrosymulacyjnych

Spis treści

WSTĘP	4
NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE O MODELU FUS18	5
ZAKRES PROGNOZY	6
ZAŁOŻENIA I PARAMETRY MODELU	7
PROGNOZA WPŁYWÓW I WYDATKÓW FUNDUSZU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2025	9
ZASTRZEŻENIE	9
PARAMETRY	9
PROGNOZA DEMOGRAFICZNA	12
UWAGI DO WYNIKÓW PROGNOZY	14
OPIS WYNIKÓW PROGNOZY WPŁYWÓW I WYDATKÓW FUS NA LATA 2021-2025	15
WYNIKI	17
WYKRESY	30
DODATEK A – ANALIZA WRAŻLIWOŚCI	35

Wstęp

Zakład Ubezpieczeń Społecznych oprócz szerokiego spektrum zadań realizowanych z zakresu pozarolniczych ubezpieczeń społecznych jest także instytucją opracowującą prognozy z tego obszaru. Na mocy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest zobowiązany do sporządzania co trzy lata długoterminowej prognozy wpływów i wydatków funduszu emerytalnego oraz corocznie – średnioterminowej prognozy wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Prognozy, o których mowa powyżej, uzyskujemy w efekcie przeliczeń aktuarialnych modeli wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Dotychczas w Departamencie Statystyki i Prognoz Aktuarialnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stworzyliśmy osiemnaście takich modeli. Pierwszy z nich, zbudowany w latach 2000-2001, obejmował horyzont czasowy do 2006 r., kolejnych sześć modeli obejmowało okres do 2050 r., a kolejnych osiem – okres do 2060 r. Najnowszym modelem zbudowanym w 2020 roku jest model *FUS18*. Model ten – podobnie jak poprzedni model *FUS17* – obejmuje horyzont czasowy do 2080 r. W kolejnych edycjach modeli *FUS* uwzględnialiśmy najnowsze dane oraz zmiany przepisów, udoskonalaliśmy również stosowane metody matematyczne oraz implementacyjne.

W publikacji prezentujemy wyniki prognozy wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z uwzględnieniem jego podziału na poszczególne fundusze: emerytalny, rentowy, wypadkowy i chorobowy.

Z uwagi na spójność z założeniami makroekonomicznymi Ministerstwa Finansów w obecnej edycji prognozy zastosowaliśmy prognozę demograficzną przygotowaną przez Ministerstwo Finansów w 2020 r. dla potrzeb długoterminowych założeń makroekonomicznych. Prognoza ta została sporządzona przy wykorzystaniu prognozy demograficznej Eurostatu opublikowanej w 2019 r. W poprzedniej prognozie wpływów i wydatków FUS (z maja 2019 r.) zastosowaliśmy prognozę demograficzną Ministerstwa Finansów sporządzoną w 2019 r.

Prezentowane wyniki obejmują okres od roku 2021 do roku 2025 i są efektem przeliczeń modelu *FUS18*. Prognozę sporządziliśmy w trzech wariantach: wariant nr 1 – pośredni, wariant nr 2 – pesymistyczny i wariant nr 3 – optymistyczny.

Prognoza jest adekwatna do stanu prawnego obowiązującego na moment zakończenia budowy modelu prognostycznego (grudzień 2020 roku).

Najważniejsze informacje o modelu *FUS18*

Model *FUS18* sporządziliśmy zgodnie z zasadami nauk aktuarialnych. Jest to model prognostyczny o charakterze długoterminowym – w oparciu o dane historyczne i parametry wejściowe prognozuje do 2080 roku wpływy i wydatki czterech funduszy wchodzących w skład Funduszu Ubezpieczeń Społecznych:

- funduszu emerytalnego,
- funduszu rentowego,
- funduszu wypadkowego,
- funduszu chorobowego.

Zastosowane w modelu *FUS18* metody obliczeniowe szacują osobno wydatki na poszczególne świadczenia wypłacane z funduszy: emerytalnego, rentowego, wypadkowego i chorobowego. Wpływy również prognozujemy w podziale na poszczególne fundusze. Uwzględniamy przy tym różne liczby osób objętych ubezpieczeniami: emerytalnym i rentowymi, wypadkowym oraz chorobowym. W metodzie prognozowania wpływów uwzględniamy między innymi:

- odpływ części składek do Funduszu Rezerwy Demograficznej,
- odpływ części składek do otwartych funduszy emerytalnych,
- ograniczenie rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe do trzydziestokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia,
- różnicowanie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w zależności od zagrożeń zawodowych.

W prognozie po stronie wpływów – zarówno do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak i do funduszu emerytalnego – uwzględniliśmy również wpływy ze środków przenoszonych z otwartych funduszy emerytalnych do funduszu emerytalnego z tytułu osiągnięcia wieku o 10 lat niższego od wieku emerytalnego (środki przenoszone w ramach tzw. „suwaka bezpieczeństwa”). Uwzględniliśmy także dobrowolność w przekazywaniu składek do otwartych funduszy emerytalnych oraz obniżenie ustawowego wieku emerytalnego do 65 lat w przypadku mężczyzn i do 60 lat w przypadku kobiet.

Model wykonuje większość obliczeń w podziale na kohorty wiekowo-płciowe stosując klasyczne metody aktuarialne. Przy szacowaniu liczby emerytów i rencistów zastosowaliśmy model szkodowości wielorakiej (ang. multiple decrement model), który uwzględnia różne możliwości utraty statusu pobierającego dane świadczenie.

W modelu *FUS18* w porównaniu do poprzedniej edycji modelu (*FUS17*) uwzględniliśmy zmiany przepisów wprowadzone:

- ustawą z dnia 12 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 2550),

- ustawą z dnia 9 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 252),
- ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842),
- artykułem 53 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020 r. poz. 875, 1086, 2255),
- ustawą z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1222),

Ponadto w modelu *FUS18* uwzględniliśmy:

- dane statystyczne do 2019 r. oraz istotne dane dotyczące ubezpieczonych i świadczeniobiorców dostępne do listopada 2020 r.,
- dane o stanie środków w otwartych funduszach emerytalnych w podziale na kohorty wiekowo-płciowe według stanu na koniec grudnia 2019 r. (dane z Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego),
- dane historyczne o „suwaku bezpieczeństwa”.

Zakres prognozy

W tegorocznej edycji prognozy – podobnie jak w poprzedniej – wyłączyliśmy świadczenia zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (z powodu przeniesienia ich od 2007 r. do odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa). Wyłączenia tego dokonaliśmy zarówno z wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jak i z dotacji celowej do tego funduszu. Pozostawiliśmy natomiast w FUS świadczenia finansowane z budżetu państwa wypłacane na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Ważne!

W rzeczywistości przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pochodzą nie tylko ze składek i dotacji z budżetu państwa, ale także między innymi z refundacji z tytułu przekazania składek do otwartych funduszy emerytalnych. Tymczasem w wynikach prognozy po stronie wpływów uwzględniliśmy wyłącznie wpływy składkowe, wpływy z tzw. „suwaka bezpieczeństwa” oraz celową dotację budżetową na pokrycie świadczeń finansowanych z budżetu państwa, które nadal zaliczane są do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Dzięki takiemu ujęciu prognoza daje niezakłócony obraz wyniku rocznej działalności FUS dla każdego kolejnego prognozowanego roku. Dlatego też prezentowane w prognozie kwoty deficytów rocznych FUS (ujemnych sald rocznych FUS) nie będą w całości pokrywane z dotacji z budżetu państwa.

Po stronie wydatków uwzględniliśmy wszystkie świadczenia wypłacane z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w tym również świadczenia finansowane z budżetu państwa

dotacją celową oraz emerytury, których wysokość ustalona została także ze środków, które przeniesione zostały z otwartych funduszy emerytalnych do funduszu emerytalnego.

W wydatkach, obok świadczeń, uwzględniliśmy odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a także koszty prewencji rentowej i wypadkowej.

Założenia i parametry modelu

Najważniejsze założenia modelowe:

1. Dla każdego rodzaju świadczenia emerytalno-rentowego: jednostajne rozkłady prawdopodobieństwa utraty w ciągu roku statusu uprawnionego do tego świadczenia z powodu: dokonania zamiany, utraty uprawnień i śmierci, pod warunkiem, że dane zdarzenie nastąpi.
2. Rozłączność zdarzeń, o których mowa w punkcie 1.
3. Prawdopodobieństwo, że osoba w wieku 110 lat przeżyje jeszcze rok wynosi zero.
4. Dla każdego rodzaju świadczenia emerytalno-rentowego jednostajne rozkłady prawdopodobieństwa przejścia na to świadczenie w ciągu roku pod warunkiem, że przejście w danym roku nastąpi.
5. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych zasilany jest wyłącznie: wpływami składkowymi, wpływami z „suwaka bezpieczeństwa” i dotacją celową na świadczenia podlegające finansowaniu z budżetu państwa.
6. Jednostajny rozkład urodzeń w ciągu roku.
7. Osoba, której świadczenie przyznano w danym roku (niezależnie od tego czy jest ona nowym świadczeniobiorcą czy też dokonała zamiany świadczenia), może – w roku przyznania – utracić status uprawnionego do tego świadczenia wyłącznie z powodu zgonu.
8. Kwotę środków przenoszonych w danym roku z otwartych funduszy emerytalnych do funduszu emerytalnego FUS w ramach „suwaka bezpieczeństwa” obliczaliśmy poprzez przemnożenie przeciętnej kwoty przenoszonych środków oraz liczby ubezpieczonych będących członkami otwartych funduszy emerytalnych. Przy czym w modelu przeciętną kwotę przenoszonych środków obliczaliśmy dla osób, które byłyby członkami otwartych funduszy emerytalnych w warunkach przed zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych.
9. Na podstawie dostępnych danych o ubezpieczonych, którzy nadal odprowadzają składki do otwartych funduszy emerytalnych, oszacowaliśmy i uwzględniliśmy w modelu proporcje średnich podstaw wymiaru składek dla tych osób w stosunku do średnich podstaw wymiaru składek dla członków otwartych funduszy emerytalnych przed zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw

w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych.

10. Przyjeliśmy, że w przypadku śmierci ubezpieczonego oraz w przypadku śmierci osoby pobierającej okresową emeryturę kapitałową 50% kwoty zewidencjonowanej na subkoncie osoby zmarłej ewidencjonowane jest na subconcie osoby płci przeciwnej w tym samym wieku co osoba zmarła, a 50% wypłacane jest jednorazowo.
11. W przypadku jednorazowych wypłat po zmarłym ubezpieczonym oraz po zmarłej osobie, która pobierała okresową emeryturę kapitałową przyjęliśmy, że kwota jednorazowych wypłat w roku $t+1$ stanowi iloczyn liczby osób, które posiadają subkonta na koniec roku t , prawdopodobieństwa śmierci w roku $t+1$, przeciętnej kwoty składek zewidencjonowanych na subconcie na koniec roku t i 50%.

Ważne!

Wyniki uzyskane w efekcie przeliczenia modelu *FUS18* zależą w sposób zasadniczy od prognozy demograficznej zasilającej model oraz od parametrów scenariusza takich jak:

- stopa bezrobocia,
- wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia,
- średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem oraz dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów,
- realny wzrost produktu krajowego brutto,
- ściągłość składek,
- stopa zwrotu z otwartych funduszy emerytalnych.

Oprócz wymienionych powyżej, model zasilany jest przez szereg parametrów o charakterze technicznym, których przybliżenie Czytelnikowi nie jest możliwe bez uprzedniego poznania modelu od strony matematycznej.

Prognoza wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na lata 2021-2025

Zastrzeżenie

Model prognostyczny opracowaliśmy zgodnie z metodami matematyki aktuarialnej. Generowane przez niego wyniki zależą od przyjętych założeń, w tym od prognoz demograficznych i makroekonomicznych. Odchylenia przyszłych realizacji od prognozy będą konsekwencją przyjętych założeń oraz będą wynikały z istoty zjawisk losowych.

Parametry

We wszystkich wariantach posłużyliśmy się założeniami makroekonomicznymi przygotowanymi przez Departament Polityki Makroekonomicznej Ministerstwa Finansów w listopadzie 2020 r. Szczegółowe informacje zawierają tabele od 1.1 do 1.3.

Zgodnie z sugestią Departamentu Polityki Makroekonomicznej Ministerstwa Finansów przyjęliśmy, że nominalna stopa zwrotu uzyskiwana przez otwarte fundusze emerytalne będzie równa stopie nominalnego wzrostu PKB. Powyższe założenie zastosowaliśmy począwszy od stóp zwrotu za 2021 r.

W wariantach nr 1 założyliśmy utrzymanie częstości przyznawania rent z tytułu niezdolności do pracy oraz rent rodzinnych na poziomie zaobserwowanym w latach 2018-2019. W wariantach nr 2 i 3 założyliśmy odpowiednio zwiększenie lub zmniejszenie – w porównaniu z wariantem nr 1 – częstości przyznawania emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy oraz rent rodzinnych. Ponadto w wariantach nr 2 i 3 odpowiednio zmniejszyliśmy lub zwiększyliśmy estymator prawdopodobieństwa utraty uprawnień do rent.

W wariantach nr 1 założyliśmy utrzymanie częstości przyznawania emerytur górniczych na średnim poziomie zaobserwowanym w latach 2018-2019. W wariantach nr 2 i 3 odpowiednio zwiększyliśmy lub zmniejszyliśmy częstości przyznawania emerytur górniczych.

We wszystkich wariantach wskaźniki waloryzacji świadczeń przyjęliśmy na najniższym poziomie, który wynika z przepisów (tzn. na poziomie wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych zwiększonych o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia). Przy czym przy obliczaniu wskaźników waloryzacji świadczeń przyjęliśmy, że sformułowanie „zwiększenie o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia” oznacza działanie dodania składnika wynoszącego co najmniej 20% stopy realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia.

Liczbę dni absencji chorobowej przypadających na jednego ubezpieczonego w wariantach nr 2 i 3 skorygowaliśmy odpowiednio *in plus* lub *in minus* w stosunku do wartości w wariantach nr 1. Analogiczną korektę przyjęliśmy dla świadczeń rehabilitacyjnych, jednorazowych odszkodowań wypadkowych oraz zasiłków wyrównawczych i opiekuńczych, a także dla udziału osób korzystających z urlopu ojcowskiego oraz z urlopu rodzicielskiego.

W wariantach nr 2 i 3 uwzględniliśmy dodatkowy wskaźnik zmniejszenia lub zwiększenia liczby ubezpieczonych w porównaniu do wariantu nr 1. Wskaźnik ten przyjęliśmy na poziomie odpowiednich stosunków liczb osób aktywnych zawodowo z wariantów nr 2 i 3 do liczb osób aktywnych zawodowo w wariantach nr 1. Liczby osób aktywnych zawodowo obliczyliśmy na podstawie prognoz dotyczących liczb osób pracujących oraz stóp bezrobocia dostarczonych przez Departament Polityki Makroekonomicznej Ministerstwa Finansów.

W poniższych tabelach zestawiliśmy najważniejsze parametry poszczególnych wariantów: założenia makroekonomiczne Ministerstwa Finansów i ściągalność składek.

Tabela 1.1 Wybrane parametry - wariant nr 1

wersja prognozy demograficznej: Prognoza Ministerstwa Finansów z 2020 r.

	2021	2022	2023	2024	2025
1. stopa bezrobocia (stan na koniec roku)	7,50%	6,60%	5,80%	5,00%	4,85%
2. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem	101,81%	102,22%	102,35%	102,46%	102,50%
3. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów	102,11%	102,52%	102,65%	102,76%	102,80%
4. wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia	101,53%	101,87%	102,20%	102,69%	102,91%
5. wskaźnik realnego wzrostu PKB	104,02%	103,44%	102,96%	103,00%	103,04%
6. ściągalność składek na ubezpieczenia społeczne	99,00%	99,00%	99,00%	99,00%	99,00%

Tabela 1.2 Wybrane parametry - wariant nr 2

wersja prognozy demograficznej: Prognoza Ministerstwa Finansów z 2020 r.

	2021	2022	2023	2024	2025
1. stopa bezrobocia (stan na koniec roku)	7,50%	6,60%	6,30%	6,00%	6,00%
2. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem	101,81%	102,22%	102,35%	102,46%	102,50%
3. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów	102,11%	102,52%	102,65%	102,76%	102,80%
4. wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia	101,53%	101,87%	102,20%	102,69%	102,66%
5. wskaźnik realnego wzrostu PKB	104,02%	103,44%	102,96%	103,00%	102,75%
6. ściągalność składek na ubezpieczenia społeczne	98,00%	98,00%	98,00%	98,00%	98,00%

Tabela 1.3 Wybrane parametry - wariant nr 3

wersja prognozy demograficznej: Prognoza Ministerstwa Finansów z 2020 r.

	2021	2022	2023	2024	2025
1. stopa bezrobocia (stan na koniec roku)	7,50%	6,60%	5,80%	5,00%	4,50%
2. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem	101,81%	102,22%	102,35%	102,46%	102,50%
3. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów	102,11%	102,52%	102,65%	102,76%	102,80%
4. wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia	101,53%	101,87%	102,20%	102,69%	103,00%
5. wskaźnik realnego wzrostu PKB	104,02%	103,44%	102,96%	103,00%	103,43%
6. ściągalność składek na ubezpieczenia społeczne	99,50%	99,50%	99,50%	99,50%	99,50%

Prognoza demograficzna

Z uwagi na spójność z założeniami makroekonomicznymi Ministerstwa Finansów w prognozie wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zastosowaliśmy prognozę demograficzną przygotowaną przez Ministerstwo Finansów w 2020 r. dla potrzeb długoterminowych założeń makroekonomicznych. Prognoza ta została sporządzona przy wykorzystaniu prognozy demograficznej Eurostatu EUROPOP 2019 (prawdopodobieństwa zgonu). Współczynniki dzietności zostały skorygowane przez Ministerstwo Finansów o oczekiwane skutki prowadzonej polityki prorodzinnej. Prognoza demograficzna zakłada wzrost współczynnika dzietności z 1,36 w 2020 r. do 1,46 w 2025 r.

W latach 2020-2025 obserwujemy spadek populacji z 38 323 tys. w 2020 r. do 37 982 tys. w 2025 r. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) cały czas maleje, osiągając w 2025 r. poziom o 194 tys. mniejszy niż w 2020 r. Populacja w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64 lata i kobiety w wieku 18-59 lat) cały czas maleje i w 2025 r. osiąga poziom o przeszło 0,8 mln osób mniejszy niż w 2020 r., a populacja osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej) cały czas rośnie i w 2025 r. osiąga poziom o prawie 0,7 mln osób większy niż w 2020 r.

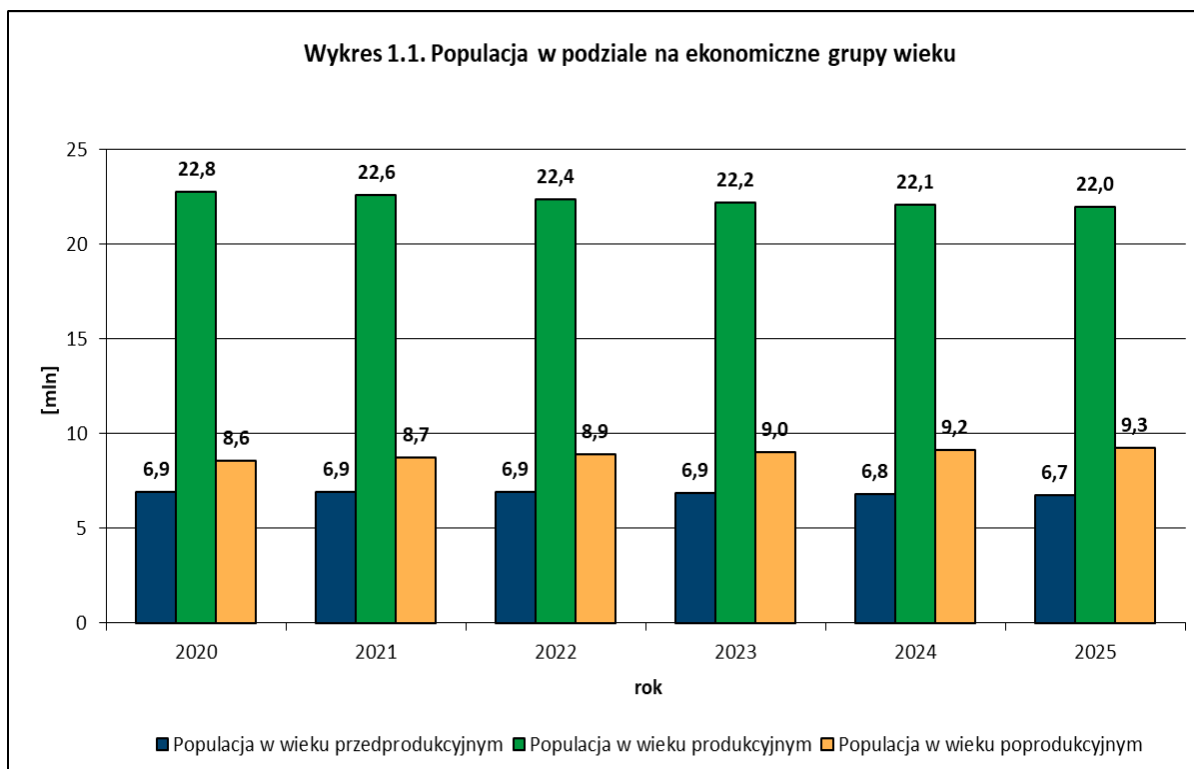
Zmieniają się także udziały poszczególnych grup ekonomicznych w całej populacji. Udział populacji w wieku przedprodukcyjnym w latach 2020-2022 utrzymuje się na poziomie 18,1%, po czym spada do 17,8 % w 2025 r. Udział populacji w wieku produkcyjnym cały czas maleje, a udział populacji w wieku poprodukcyjnym cały czas rośnie. Udział populacji w wieku produkcyjnym maleje z 59,5% w 2020 r. do 57,8% w 2025 r., a udział populacji w wieku poprodukcyjnym rośnie z 22,4% w 2020 r. do 24,4% w 2025 r.

W tabeli 2 oraz na wykresie 1.1 przedstawiliśmy prognozę ludności Polski w podziale na ekonomiczne grupy wieku: przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny. Tabela 3 ukazuje udziały grup ekonomicznych w całej populacji.

Tabela 2. Populacja w podziale na ekonomiczne grupy wieku (w tysiącach); stan na koniec roku

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Populacja ogółem	38 323	38 270	38 208	38 139	38 061	37 982
z tego:						
-w wieku przedprodukcyjnym	6 943	6 935	6 916	6 881	6 827	6 749
-w wieku produkcyjnym	22 792	22 585	22 394	22 220	22 074	21 972
-w wieku poprodukcyjnym	8 588	8 749	8 898	9 038	9 160	9 260

Źródło: Prognoza demograficzna przygotowana przez Ministerstwo Finansów w 2020 r. dla potrzeb długoterminowych założeń makroekonomicznych.

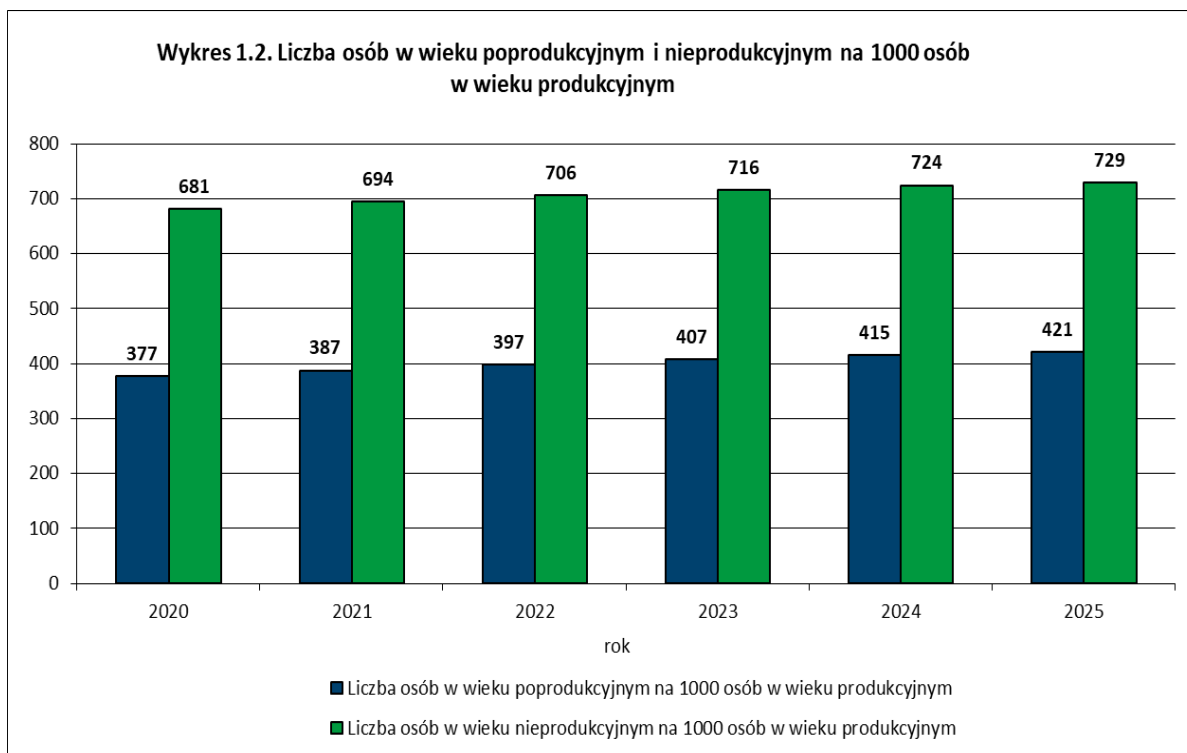
Źródło: Prognoza demograficzna przygotowana przez Ministerstwo Finansów w 2020 r. dla potrzeb długoterminowych założeń makroekonomicznych.

Tabela 3. Udziały poszczególnych grup ekonomicznych w całej populacji; stan na koniec roku

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Populacja:						
-w wieku przedprodukcyjnym	18,1%	18,1%	18,1%	18,0%	17,9%	17,8%
-w wieku produkcyjnym	59,5%	59,0%	58,6%	58,3%	58,0%	57,8%
-w wieku poprodukcyjnym	22,4%	22,9%	23,3%	23,7%	24,1%	24,4%

Źródło: obliczenia własne na podstawie prognozy demograficznej przygotowanej przez Ministerstwo Finansów w 2020 r. dla potrzeb długoterminowych założeń makroekonomicznych.

Zmiany w strukturze populacji dobrze obrazuje stosunek liczby osób w wieku poprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym. Zgodnie z prognozą demograficzną przygotowaną przez Ministerstwo Finansów iloraz ten rośnie we wszystkich prognozowanych latach (2020-2025). Na 1000 osób w wieku produkcyjnym przypada w 2020 r. 377 osób w wieku poprodukcyjnym, natomiast w 2025 r. - 421 osób. Rośnie także iloraz liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym. Zgodnie z prognozą demograficzną Ministerstwa Finansów na 1000 osób w wieku produkcyjnym przypada w 2020 r. 681 osób w wieku nieprodukcyjnym, natomiast w 2025 r. - 729 osób.

Źródło: obliczenia własne na podstawie prognozy demograficznej przygotowanej przez Ministerstwo Finansów w 2020 r. dla potrzeb długoterminowych założeń makroekonomicznych.

Uwagi do wyników prognozy

1. Saldo roczne jest różnicą wpływów i wydatków w danym roku, jest to zatem wynik finansowy wyłącznie z rocznej działalności funduszu.
2. W wynikach prognozy po stronie wpływów uwzględniliśmy wpływy składkowe, celową dotację budżetową na pokrycie świadczeń finansowanych z budżetu państwa, a wypłacanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz środki przenoszone z otwartych funduszy emerytalnych do funduszu emerytalnego (wyodrębnionego w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) w ramach tzw. „suwaka bezpieczeństwa”.
3. We wpływach do funduszy emerytalnego i rentowego uwzględniliśmy przekazywanie z budżetu państwa składek za osoby: przebywające na urloпах wychowawczych, pobierające zasiłki macierzyńskie oraz sprawujące osobistą opiekę nad dziećmi.
4. W wydatkach funduszu emerytalnego, rentowego, wypadkowego i chorobowego uwzględniliśmy – obok wydatków na świadczenia – odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
5. W wydatkach funduszu rentowego uwzględniliśmy – obok wydatków na świadczenia i odpis – koszty prewencji rentowej.
6. Do wydatków funduszu wypadkowego, obok wydatków na świadczenia i odpis, włączyliśmy koszty prewencji wypadkowej.
7. Wydolność zdefiniowaliśmy jako iloraz wpływów i wydatków.

8. Przy obliczaniu wydolności dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz dla funduszu rentowego celowo nie uwzględniliśmy wydatków na świadczenia finansowane z budżetu państwa oraz dotacji na te świadczenia, gdyż nie mają one charakteru ubezpieczeniowego.
9. Przy obliczaniu wydolności dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz dla funduszu emerytalnego uwzględniliśmy środki przekazywane z otwartych funduszy emerytalnych do funduszu emerytalnego (wyodrębnionego w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) w ramach „suwaka bezpieczeństwa”.
10. Jako stopę dyskontową przyjęliśmy stopę inflacji (wyniki w kwotach zdyskontowanych na 2019 r.).
11. Wydatki i wpływy do funduszu rentowego, prezentowane jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia rentowe, nie zawierają (odpowiednio) świadczeń finansowanych z budżetu państwa i dotacji celowej na te świadczenia (z uwagi na nieskładkowy sposób finansowania).
12. Wpływy do funduszu emerytalnego prezentowane jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne uwzględniają również środki przekazywane z otwartych funduszy emerytalnych do funduszu emerytalnego (wyodrębnionego w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) w ramach „suwaka bezpieczeństwa”.

Opis wyników prognozy wpływów i wydatków FUS na lata 2021-2025

We wszystkich wariantach przez cały okres prognozy obserwujemy deficyty roczne Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tzn. bieżące składki, dotacja celowa na pokrycie świadczeń finansowanych z budżetu państwa oraz środki przekazywane z otwartych funduszy emerytalnych do funduszu emerytalnego FUS w ramach tzw. „suwaka bezpieczeństwa” nie pokrywają wydatków (sumy wydatków na świadczenia, odpisu na ZUS oraz kosztów prewencji rentowej i wypadkowej).

Ogłoszony w Polsce w marcu 2020 r. stan epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 powodującego chorobę COVID-19 i będący tego konsekwencją tzw. lockdown wpłynął również na sytuację finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w 2020 r. Założenia makroekonomiczne przygotowane przez Ministerstwo Finansów zakładają stopniowy wzrost wskaźników ekonomiczno-gospodarczych od roku 2021 r. po recesji wywołanej epidemią koronawirusa. Oznacza to, że w roku 2021 we wszystkich wariantach rośnie saldo FUS¹ (w kwotach zdyskontowanych, w procencie PKB) oraz wydolność FUS.

W wariantcie nr 3 saldo roczne FUS rośnie również w latach 2022-2025, natomiast

¹ Wartości zdyskontowane na 2019 r. Jako stopę dyskontową przyjęliśmy założoną uprzednio stopę inflacji.

w wariantach nr 1 i 2 saldo roczne FUS maleje w okresie 2022-2025, co oznacza wzrost deficytów rocznych FUS.

W wariantach nr 1 i 2 deficyt roczny FUS w 2025 r. jest większy niż w 2021 r.:

- w wariacie nr 1 – o 2,5 mld zł (w 2021 r. deficyt roczny wynosi 60,1 mld zł, a w 2025 r. 62,6 mld zł),
- w wariacie nr 2 – o 11,5 mld zł (w 2021 r. deficyt roczny wynosi 65,5 mld zł, a w 2025 r. 77,0 mld zł).

W wariacie nr 3 deficyt roczny FUS w 2025 r. jest o 3,2 mld zł mniejszy niż w 2021 r. (w 2021 r. deficyt roczny wynosi 56,5 mld zł, a w 2025 r. 53,3 mld zł).

Wydolność Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (rozumiana jako iloraz wpływów i wydatków) w latach 2022-2025 zachowuje się nieco inaczej niż saldo roczne w kwotach zdyskontowanych. W wariacie nr 2 w tym okresie prognozy obserwujemy spadek wydolności FUS. W wariantach nr 1 i 3 wydolność FUS rośnie przez wszystkie lata prognozy. W wariantach nr 1 i 3 wydolność FUS w 2025 r. jest większa niż w 2021 r.: w wariacie nr 1 o 1,1 punktu procentowego, w wariacie nr 3 o 2,9 punktu procentowego. W wariacie nr 2 wydolność FUS w 2025 r. jest mniejsza o 1,6 punktu procentowego niż w 2021 r. W 2025 r. największą wydolność FUS obserwujemy w wariacie nr 3 (81,4%), a najmniejszą w wariacie nr 2 (73,8%). W wariacie nr 1 wydolność FUS w 2025 r. wynosi 78,4%. Inne zachowanie wydolności (wzrost wydolności) niż salda rocznego w kwotach zdyskontowanych (spadek salda) w wariacie nr 1 w latach 2022-2025 wynika z szybszego tempa wzrostu wpływów do FUS niż wydatków FUS.

Saldo roczne FUS wyrażone w procencie produktu krajowego brutto zachowuje się podobnie jak wydolność FUS – rośnie przez wszystkie lata prognozy dla wariantów nr 1 i 3, a maleje w okresie 2022-2025 dla wariantu nr 2. Saldo roczne FUS w procencie PKB w 2025 r. jest większe niż w 2021 r. w wariacie nr 1 o 0,21 punktu procentowego, a w wariacie nr 3 o 0,43 punktu procentowego. W wariacie nr 2 saldo roczne FUS w procencie PKB w 2025 r. jest mniejsze niż w 2021 r. o 0,12 punktu procentowego. Inne zachowanie salda rocznego FUS w procencie PKB niż w kwotach zdyskontowanych inflacją na 2019 r. w wariacie nr 1 w latach 2022-2025 wynika z tego, że tempo wzrostu PKB jest większe niż tempo wzrostu deficytu rocznego FUS.

Na deficyt roczny Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w prognozowanym okresie wpływa przede wszystkim skala deficytu w funduszu emerytalnym i w funduszu chorobowym. Każdy z tych dwóch funduszy przez wszystkie prognozowane lata generuje deficyty roczne.

Wyniki

Wyniki prognozy wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na lata 2021-2025 prezentujemy w trzech wariantach. Wyniki obejmują:

- saldo roczne Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz funduszy: emerytalnego, rentowego, wypadkowego i chorobowego (saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków, czyli wynik finansowy wyłącznie z rocznej działalności funduszu),
- wpływy do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz do każdego z funduszy: emerytalnego, rentowego, wypadkowego i chorobowego,
- wydatki Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz każdego z funduszy: emerytalnego, rentowego, wypadkowego i chorobowego,
- wydolność rozumianą jako iloraz wpływów i wydatków.

Saldo roczne, wpływy i wydatki prezentujemy w kwotach nominalnych, w kwotach zdyskontowanych² na 2019 r. oraz w procencie produktu krajowego brutto. Wyniki dla funduszy wchodzących w skład Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przedstawiamy także jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na odpowiednie ubezpieczenie. Wyniki w kwotach zdyskontowanych umożliwiają porównywanie kwot między poszczególnymi latami.

² Jako stopę dyskontową przyjęliśmy założoną uprzednio stopę inflacji.

**Tabela 4.1 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
Zestawienie wyników dla wariantu nr 1.**

	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych					
Saldo roczne [mln zł]	-63 176	-65 758	-68 190	-70 236	-72 327
Wpływy [mln zł]	215 528	225 657	236 919	249 582	263 134
Wydatki [mln zł]	278 704	291 415	305 109	319 818	335 461
Wydolność	77%	77%	78%	78%	78%
Fundusz emerytalny					
Saldo roczne [mln zł]	-62 200	-66 734	-70 935	-74 770	-78 414
Wpływy [mln zł]	134 589	140 869	147 914	155 850	164 356
Wydatki [mln zł]	196 790	207 603	218 849	230 620	242 770
Wydolność	68%	68%	68%	68%	68%
Fundusz rentowy					
Saldo roczne [mln zł]	4 997	6 363	7 745	9 117	10 284
Wpływy [mln zł]	55 674	58 292	61 224	64 508	67 986
Wydatki [mln zł]	50 676	51 928	53 479	55 391	57 702
Wydolność	110%	112%	115%	117%	118%
Fundusz wypadkowy					
Saldo roczne [mln zł]	3 380	3 755	4 164	4 613	5 077
Wpływy [mln zł]	8 687	9 086	9 533	10 036	10 567
Wydatki [mln zł]	5 308	5 331	5 369	5 423	5 490
Wydolność	164%	170%	178%	185%	192%
Fundusz chorobowy					
Saldo roczne [mln zł]	-9 353	-9 143	-9 165	-9 196	-9 274
Wpływy [mln zł]	16 577	17 410	18 247	19 188	20 225
Wydatki [mln zł]	25 930	26 553	27 413	28 384	29 499
Wydolność	64%	66%	67%	68%	69%

**Tabela 4.2 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
Zestawienie wyników dla wariantu nr 2.**

	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych					
Saldo roczne [mln zł]	-68 934	-74 407	-79 076	-83 906	-89 013
Wpływy [mln zł]	211 610	219 927	229 720	240 235	251 302
Wydatki [mln zł]	280 545	294 334	308 797	324 141	340 315
Wydolność	75%	75%	74%	74%	74%
Fundusz emerytalny					
Saldo roczne [mln zł]	-65 242	-71 537	-77 222	-82 890	-88 507
Wpływy [mln zł]	132 136	137 283	143 405	149 996	156 949
Wydatki [mln zł]	197 378	208 821	220 627	232 886	245 455
Wydolność	67%	66%	65%	64%	64%
Fundusz rentowy					
Saldo roczne [mln zł]	3 784	4 360	5 068	5 599	5 840
Wpływy [mln zł]	54 663	56 806	59 363	62 093	64 927
Wydatki [mln zł]	50 878	52 446	54 294	56 493	59 087
Wydolność	107%	108%	109%	110%	110%
Fundusz wypadkowy					
Saldo roczne [mln zł]	3 166	3 470	3 818	4 182	4 547
Wpływy [mln zł]	8 531	8 856	9 245	9 661	10 093
Wydatki [mln zł]	5 364	5 387	5 427	5 479	5 546
Wydolność	159%	164%	170%	176%	182%
Fundusz chorobowy					
Saldo roczne [mln zł]	-10 643	-10 699	-10 740	-10 798	-10 893
Wpływy [mln zł]	16 281	16 981	17 708	18 485	19 333
Wydatki [mln zł]	26 924	27 680	28 448	29 283	30 227
Wydolność	60%	61%	62%	63%	64%

**Tabela 4.3 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
Zestawienie wyników dla wariantu nr 3.**

	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych					
Saldo roczne [mln zł]	-59 438	-60 274	-61 212	-61 722	-61 586
Wpływy [mln zł]	217 652	228 674	240 951	254 691	270 068
Wydatki [mln zł]	277 090	288 948	302 164	316 414	331 654
Wydolność	79%	79%	80%	80%	81%
Fundusz emerytalny					
Saldo roczne [mln zł]	-60 466	-64 062	-67 282	-70 117	-72 308
Wpływy [mln zł]	135 919	142 763	150 444	159 054	168 709
Wydatki [mln zł]	196 385	206 825	217 726	229 171	241 017
Wydolność	69%	69%	69%	69%	70%
Fundusz rentowy					
Saldo roczne [mln zł]	5 673	7 448	9 254	11 060	12 846
Wpływy [mln zł]	56 225	59 075	62 270	65 832	69 776
Wydatki [mln zł]	50 552	51 627	53 016	54 772	56 930
Wydolność	111%	115%	118%	120%	123%
Fundusz wypadkowy					
Saldo roczne [mln zł]	3 524	3 938	4 390	4 884	5 419
Wpływy [mln zł]	8 772	9 206	9 694	10 239	10 843
Wydatki [mln zł]	5 248	5 268	5 304	5 355	5 424
Wydolność	167%	175%	183%	191%	200%
Fundusz chorobowy					
Saldo roczne [mln zł]	-8 169	-7 598	-7 574	-7 549	-7 544
Wpływy [mln zł]	16 737	17 630	18 544	19 567	20 740
Wydatki [mln zł]	24 906	25 228	26 118	27 115	28 284
Wydolność	67%	70%	71%	72%	73%

Tabela 5.1 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w kwotach zdyskontowanych inflacją na rok 2019. Zestawienie wyników dla wariantu nr 1.

	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych					
Saldo roczne [mln zł]	-60 053	-61 150	-61 956	-62 282	-62 572
Wpływy [mln zł]	204 874	209 844	215 258	221 319	227 645
Wydatki [mln zł]	264 927	270 994	277 214	283 601	290 218
Fundusz emerytalny					
Saldo roczne [mln zł]	-59 126	-62 058	-64 449	-66 303	-67 838
Wpływy [mln zł]	127 936	130 997	134 391	138 201	142 190
Wydatki [mln zł]	187 062	193 055	198 840	204 504	210 028
Fundusz rentowy					
Saldo roczne [mln zł]	4 750	5 917	7 037	8 085	8 897
Wpływy [mln zł]	52 922	54 207	55 627	57 203	58 817
Wydatki [mln zł]	48 171	48 290	48 589	49 118	49 920
Fundusz wypadkowy					
Saldo roczne [mln zł]	3 212	3 492	3 784	4 091	4 392
Wpływy [mln zł]	8 258	8 450	8 662	8 899	9 142
Wydatki [mln zł]	5 046	4 957	4 878	4 809	4 750
Fundusz chorobowy					
Saldo roczne [mln zł]	-8 891	-8 502	-8 327	-8 155	-8 024
Wpływy [mln zł]	15 758	16 190	16 579	17 015	17 497
Wydatki [mln zł]	24 648	24 692	24 906	25 170	25 520

Tabela 5.2 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w kwotach zdyskontowanych inflacją na rok 2019. Zestawienie wyników dla wariantu nr 2.

	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych					
Saldo roczne [mln zł]	-65 527	-69 193	-71 847	-74 404	-77 008
Wpływy [mln zł]	201 150	204 515	208 717	213 030	217 409
Wydatki [mln zł]	266 677	273 708	280 564	287 435	294 416
Fundusz emerytalny					
Saldo roczne [mln zł]	-62 017	-66 524	-70 162	-73 503	-76 570
Wpływy [mln zł]	125 604	127 663	130 293	133 010	135 781
Wydatki [mln zł]	187 621	194 187	200 456	206 513	212 351
Fundusz rentowy					
Saldo roczne [mln zł]	3 597	4 054	4 605	4 965	5 052
Wpływy [mln zł]	51 961	52 825	53 935	55 061	56 170
Wydatki [mln zł]	48 363	48 771	49 330	50 096	51 118
Fundusz wypadkowy					
Saldo roczne [mln zł]	3 010	3 226	3 469	3 709	3 934
Wpływy [mln zł]	8 109	8 236	8 400	8 567	8 731
Wydatki [mln zł]	5 099	5 009	4 931	4 859	4 798
Fundusz chorobowy					
Saldo roczne [mln zł]	-10 117	-9 949	-9 758	-9 575	-9 424
Wpływy [mln zł]	15 476	15 791	16 089	16 392	16 726
Wydatki [mln zł]	25 593	25 740	25 847	25 967	26 150

**Tabela 5.3 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
w kwotach zdyskontowanych inflacją na rok 2019.
Zestawienie wyników dla wariantu nr 3.**

	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych					
Saldo roczne [mln zł]	-56 500	-56 050	-55 616	-54 733	-53 280
Wpływy [mln zł]	206 893	212 650	218 922	225 850	233 644
Wydatki [mln zł]	263 393	268 700	274 538	280 582	286 924
Fundusz emerytalny					
Saldo roczne [mln zł]	-57 477	-59 573	-61 131	-62 177	-62 556
Wpływy [mln zł]	129 200	132 759	136 689	141 042	145 955
Wydatki [mln zł]	186 677	192 332	197 820	203 219	208 511
Fundusz rentowy					
Saldo roczne [mln zł]	5 393	6 926	8 408	9 807	11 114
Wpływy [mln zł]	53 446	54 935	56 577	58 377	60 365
Wydatki [mln zł]	48 053	48 009	48 169	48 569	49 251
Fundusz wypadkowy					
Saldo roczne [mln zł]	3 350	3 662	3 988	4 331	4 688
Wpływy [mln zł]	8 339	8 561	8 807	9 079	9 381
Wydatki [mln zł]	4 989	4 899	4 819	4 749	4 692
Fundusz chorobowy					
Saldo roczne [mln zł]	-7 766	-7 066	-6 881	-6 694	-6 526
Wpływy [mln zł]	15 909	16 394	16 848	17 351	17 943
Wydatki [mln zł]	23 675	23 460	23 730	24 045	24 469

Tabela 6.1 Prognoza wpływów, wydatków i sald rocznych funduszy: emerytalnego, rentowego, wypadkowego i chorobowego.
Wyniki wyrażone jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na odpowiednie ubezpieczenie.
Zestawienie wyników dla wariantu nr 1.

	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz emerytalny					
Saldo roczne	-8,88%	-9,11%	-9,22%	-9,23%	-9,19%
Wpływy	19,22%	19,23%	19,24%	19,25%	19,27%
Wydatki	28,10%	28,33%	28,46%	28,48%	28,47%
Fundusz rentowy					
Saldo roczne	0,71%	0,87%	1,01%	1,13%	1,21%
Wpływy*)	7,92%	7,92%	7,92%	7,92%	7,92%
Wydatki**)	7,21%	7,05%	6,91%	6,79%	6,71%
Fundusz wypadkowy					
Saldo roczne	0,48%	0,51%	0,54%	0,57%	0,59%
Wpływy	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%
Wydatki	0,75%	0,72%	0,70%	0,67%	0,64%
Fundusz chorobowy					
Saldo roczne	-1,37%	-1,27%	-1,22%	-1,16%	-1,11%
Wpływy	2,43%	2,43%	2,43%	2,43%	2,43%
Wydatki	3,79%	3,70%	3,64%	3,59%	3,54%

*) bez dotacji na świadczenia refundowane z budżetu państwa

***) bez świadczeń refundowanych z budżetu państwa

Tabela 6.2 Prognoza wpływów, wydatków i sald rocznych funduszy: emerytalnego, rentowego, wypadkowego i chorobowego. Wyniki wyrażone jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na odpowiednie ubezpieczenie. Zestawienie wyników dla wariantu nr 2.

	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz emerytalny					
Saldo roczne	-9,39%	-9,92%	-10,25%	-10,53%	-10,76%
Wpływy	19,02%	19,04%	19,04%	19,06%	19,08%
Wydatki	28,42%	28,95%	29,30%	29,59%	29,84%
Fundusz rentowy					
Saldo roczne	0,54%	0,60%	0,67%	0,71%	0,71%
Wpływy*)	7,84%	7,84%	7,84%	7,84%	7,84%
Wydatki**)	7,30%	7,24%	7,17%	7,13%	7,13%
Fundusz wypadkowy					
Saldo roczne	0,45%	0,48%	0,50%	0,53%	0,55%
Wpływy	1,22%	1,22%	1,22%	1,22%	1,22%
Wydatki	0,77%	0,74%	0,72%	0,69%	0,67%
Fundusz chorobowy					
Saldo roczne	-1,57%	-1,51%	-1,46%	-1,40%	-1,35%
Wpływy	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%
Wydatki	3,97%	3,91%	3,86%	3,80%	3,75%

*) bez dotacji na świadczenia refundowane z budżetu państwa

***) bez świadczeń refundowanych z budżetu państwa

Tabela 6.3 Prognoza wpływów, wydatków i sald rocznych funduszy: emerytalnego, rentowego, wypadkowego i chorobowego. Wyniki wyrażone jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na odpowiednie ubezpieczenie. Zestawienie wyników dla wariantu nr 3.

	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz emerytalny					
Saldo roczne	-8,59%	-8,67%	-8,65%	-8,53%	-8,30%
Wpływy	19,31%	19,32%	19,33%	19,34%	19,37%
Wydatki	27,91%	27,99%	27,98%	27,87%	27,67%
Fundusz rentowy					
Saldo roczne	0,81%	1,01%	1,19%	1,35%	1,47%
Wpływy*)	7,96%	7,96%	7,96%	7,96%	7,96%
Wydatki**)	7,15%	6,95%	6,77%	6,61%	6,49%
Fundusz wypadkowy					
Saldo roczne	0,50%	0,53%	0,56%	0,59%	0,62%
Wpływy	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%
Wydatki	0,74%	0,71%	0,68%	0,65%	0,62%
Fundusz chorobowy					
Saldo roczne	-1,19%	-1,05%	-1,00%	-0,94%	-0,89%
Wpływy	2,44%	2,44%	2,44%	2,44%	2,44%
Wydatki	3,63%	3,49%	3,43%	3,38%	3,32%

*) bez dotacji na świadczenia refundowane z budżetu państwa

***) bez świadczeń refundowanych z budżetu państwa

Tabela 7.1 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w procencie PKB.

Zestawienie wyników dla wariantu nr 1.

	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych					
Saldo roczne	-2,68%	-2,64%	-2,60%	-2,53%	-2,47%
Wpływy	9,14%	9,06%	9,02%	9,00%	8,98%
Wydatki	11,82%	11,69%	11,61%	11,53%	11,45%
Fundusz emerytalny					
Saldo roczne	-2,64%	-2,68%	-2,70%	-2,70%	-2,68%
Wpływy	5,71%	5,65%	5,63%	5,62%	5,61%
Wydatki	8,35%	8,33%	8,33%	8,31%	8,29%
Fundusz rentowy					
Saldo roczne	0,21%	0,26%	0,29%	0,33%	0,35%
Wpływy	2,36%	2,34%	2,33%	2,33%	2,32%
Wydatki	2,15%	2,08%	2,04%	2,00%	1,97%
Fundusz wypadkowy					
Saldo roczne	0,14%	0,15%	0,16%	0,17%	0,17%
Wpływy	0,37%	0,36%	0,36%	0,36%	0,36%
Wydatki	0,23%	0,21%	0,20%	0,20%	0,19%
Fundusz chorobowy					
Saldo roczne	-0,40%	-0,37%	-0,35%	-0,33%	-0,32%
Wpływy	0,70%	0,70%	0,69%	0,69%	0,69%
Wydatki	1,10%	1,07%	1,04%	1,02%	1,01%

Tabela 7.2 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w procencie PKB. Zestawienie wyników dla wariantu nr 2.

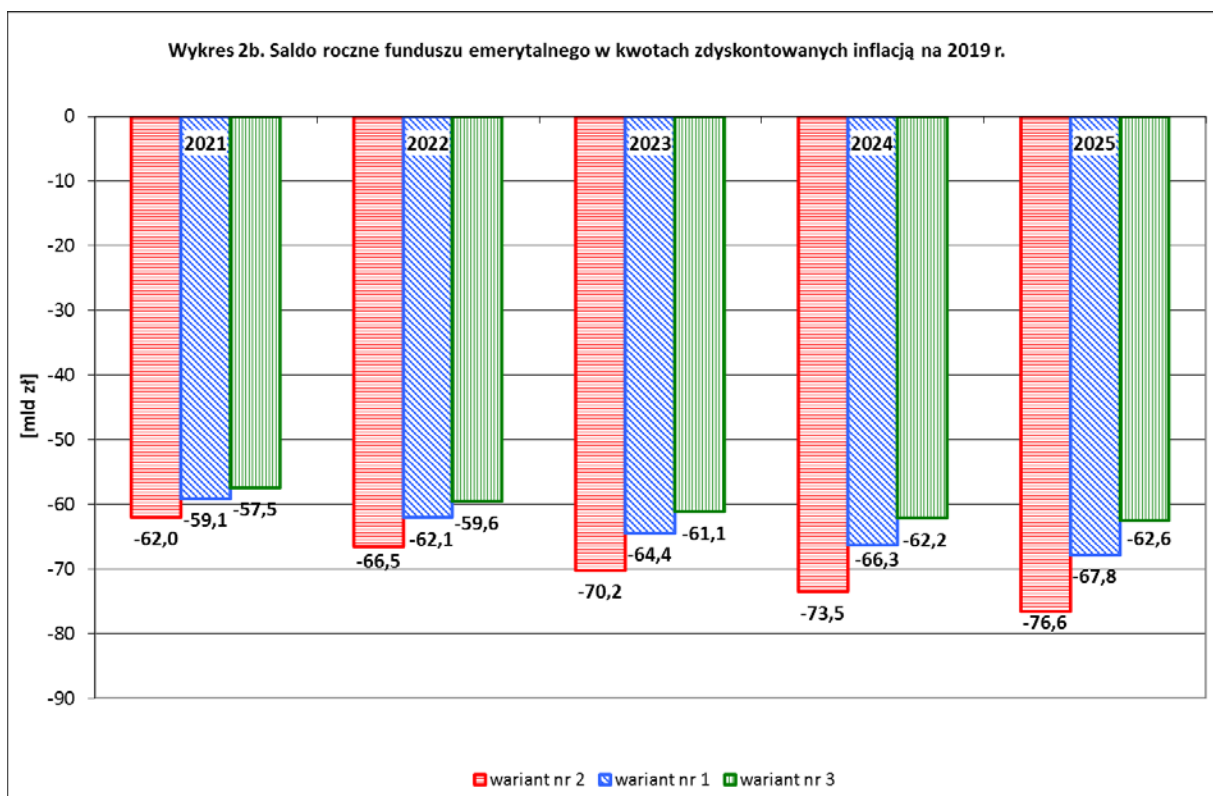
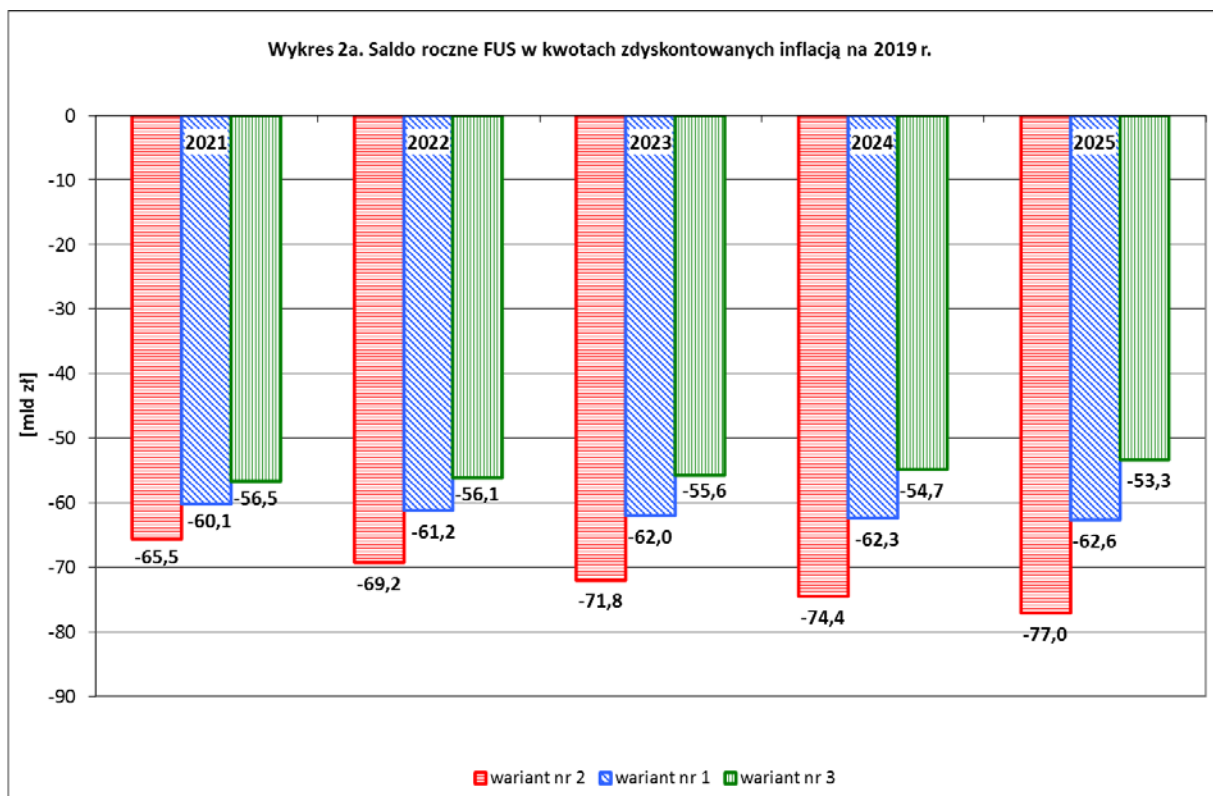
	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych					
Saldo roczne	-2,92%	-2,99%	-3,01%	-3,02%	-3,05%
Wpływy	8,98%	8,83%	8,74%	8,66%	8,60%
Wydatki	11,90%	11,81%	11,76%	11,69%	11,65%
Fundusz emerytalny					
Saldo roczne	-2,77%	-2,87%	-2,94%	-2,99%	-3,03%
Wpływy	5,61%	5,51%	5,46%	5,41%	5,37%
Wydatki	8,37%	8,38%	8,40%	8,40%	8,40%
Fundusz rentowy					
Saldo roczne	0,16%	0,17%	0,19%	0,20%	0,20%
Wpływy	2,32%	2,28%	2,26%	2,24%	2,22%
Wydatki	2,16%	2,10%	2,07%	2,04%	2,02%
Fundusz wypadkowy					
Saldo roczne	0,13%	0,14%	0,15%	0,15%	0,16%
Wpływy	0,36%	0,36%	0,35%	0,35%	0,35%
Wydatki	0,23%	0,22%	0,21%	0,20%	0,19%
Fundusz chorobowy					
Saldo roczne	-0,45%	-0,43%	-0,41%	-0,39%	-0,37%
Wpływy	0,69%	0,68%	0,67%	0,67%	0,66%
Wydatki	1,14%	1,11%	1,08%	1,06%	1,03%

Tabela 7.3 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w procencie PKB.

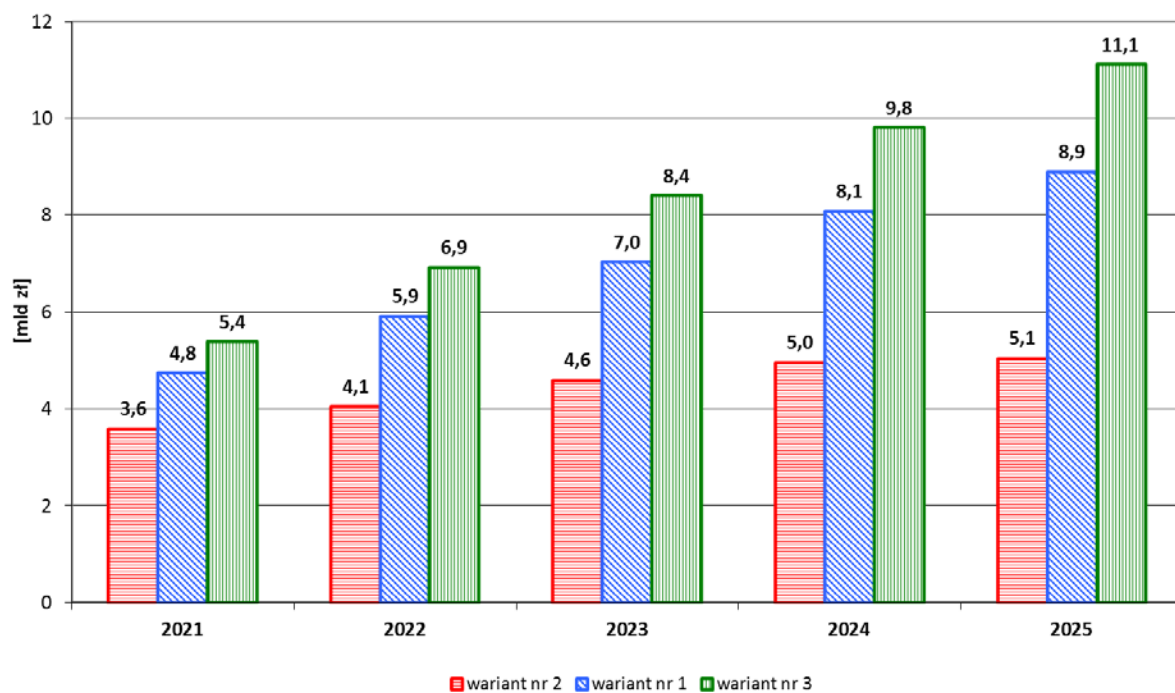
Zestawienie wyników dla wariantu nr 3.

	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych					
Saldo roczne	-2,52%	-2,42%	-2,33%	-2,23%	-2,09%
Wpływy	9,23%	9,18%	9,17%	9,18%	9,18%
Wydatki	11,75%	11,60%	11,50%	11,41%	11,28%
Fundusz emerytalny					
Saldo roczne	-2,56%	-2,57%	-2,56%	-2,53%	-2,46%
Wpływy	5,77%	5,73%	5,73%	5,73%	5,74%
Wydatki	8,33%	8,30%	8,29%	8,26%	8,20%
Fundusz rentowy					
Saldo roczne	0,24%	0,30%	0,35%	0,40%	0,44%
Wpływy	2,39%	2,37%	2,37%	2,37%	2,37%
Wydatki	2,14%	2,07%	2,02%	1,97%	1,94%
Fundusz wypadkowy					
Saldo roczne	0,15%	0,16%	0,17%	0,18%	0,18%
Wpływy	0,37%	0,37%	0,37%	0,37%	0,37%
Wydatki	0,22%	0,21%	0,20%	0,19%	0,18%
Fundusz chorobowy					
Saldo roczne	-0,35%	-0,30%	-0,29%	-0,27%	-0,26%
Wpływy	0,71%	0,71%	0,71%	0,71%	0,71%
Wydatki	1,06%	1,01%	0,99%	0,98%	0,96%

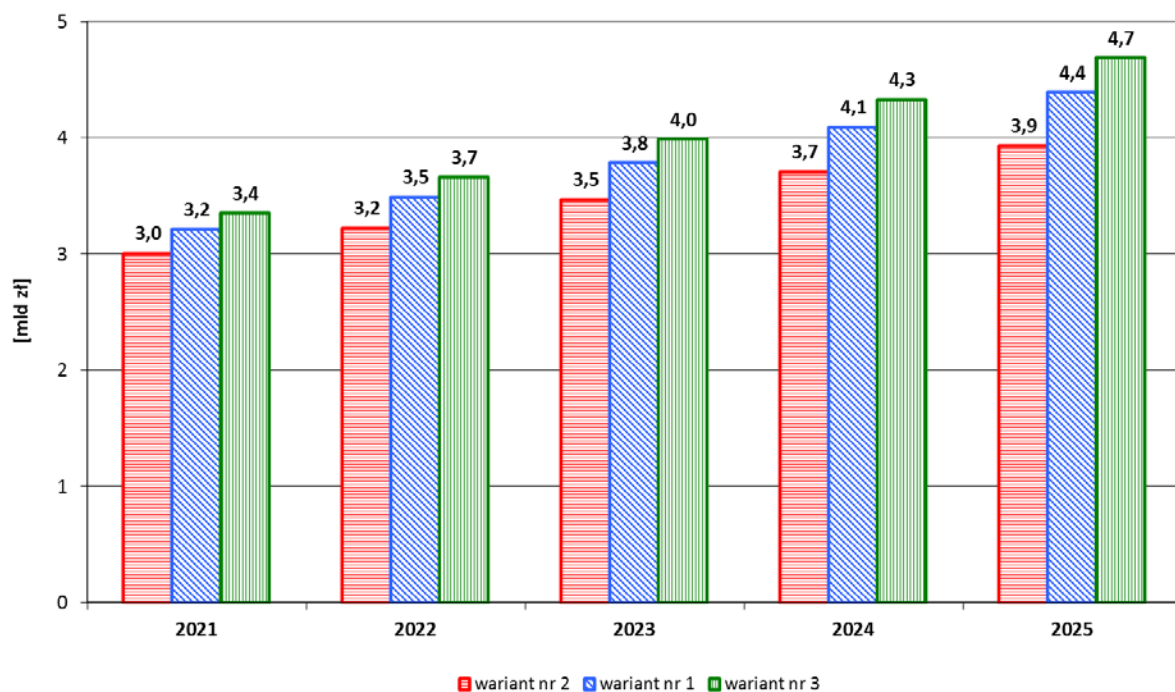
Wykresy

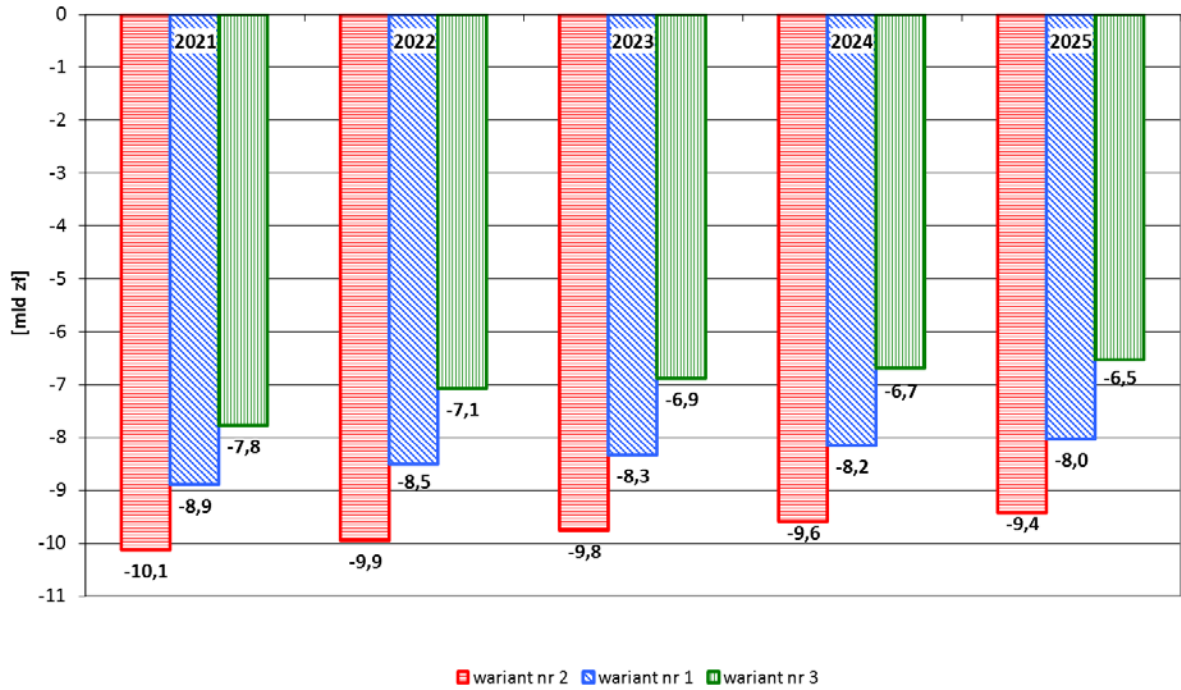
Wykres 2c. Saldo roczne funduszu rentowego w kwotach zdyskontowanych inflacją na 2019 r.

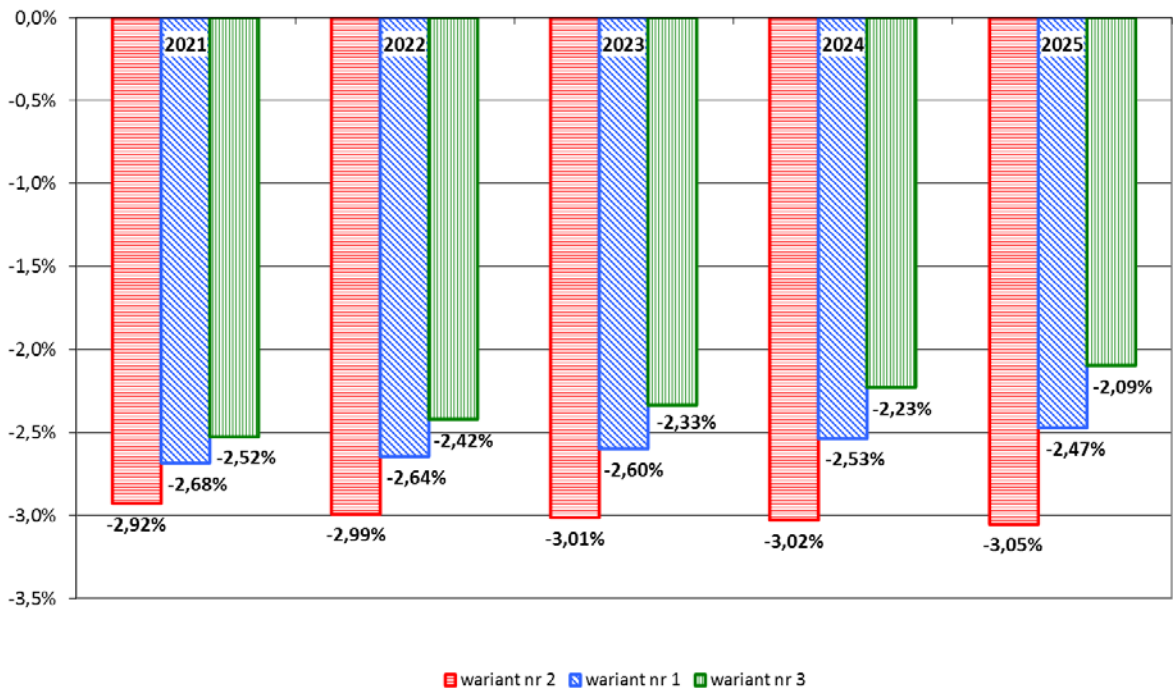
Wykres 2d. Saldo roczne funduszu wypadkowego w kwotach zdyskontowanych inflacją na 2019 r.

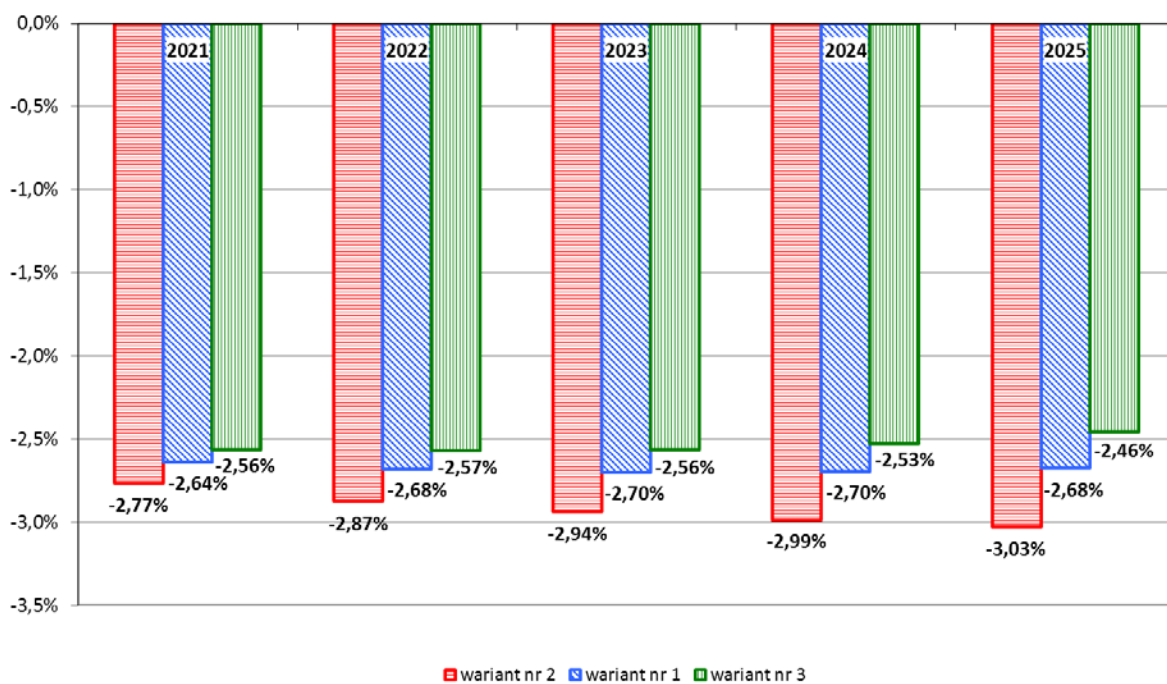
Wykres 2e. Saldo roczne funduszu chorobowego w kwotach zdyskontowanych inflacją na 2019 r.

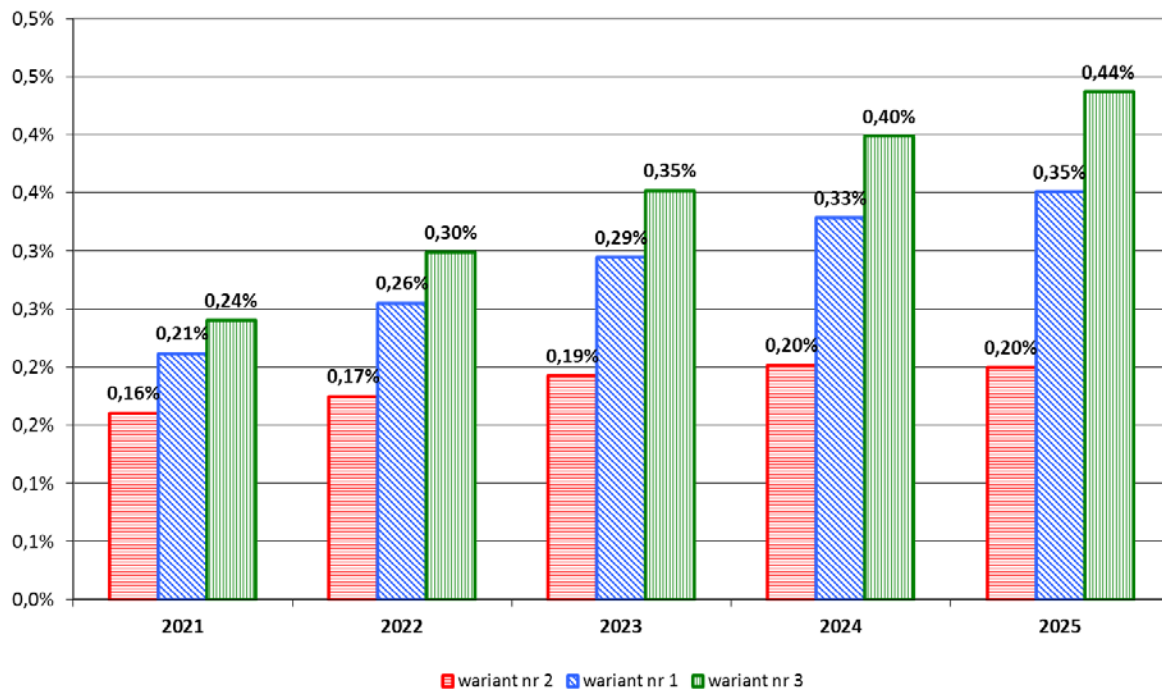
Wykres 3a. Saldo roczne FUS w procencie PKB

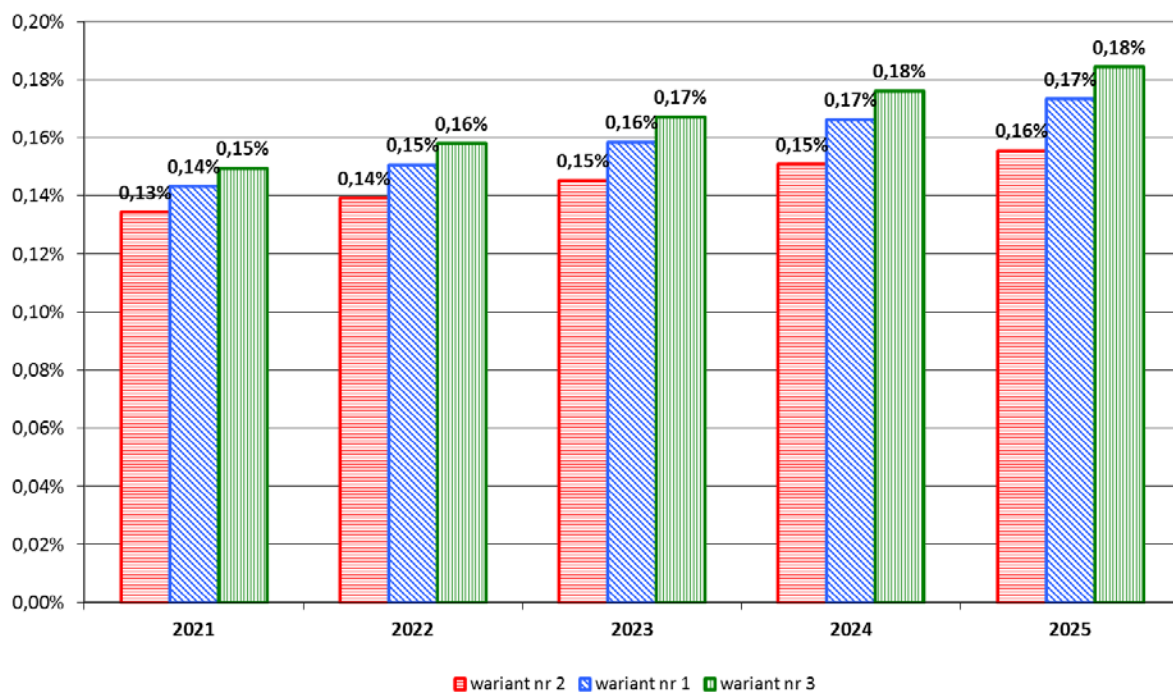
Wykres 3b. Saldo roczne funduszu emerytalnego w procencie PKB

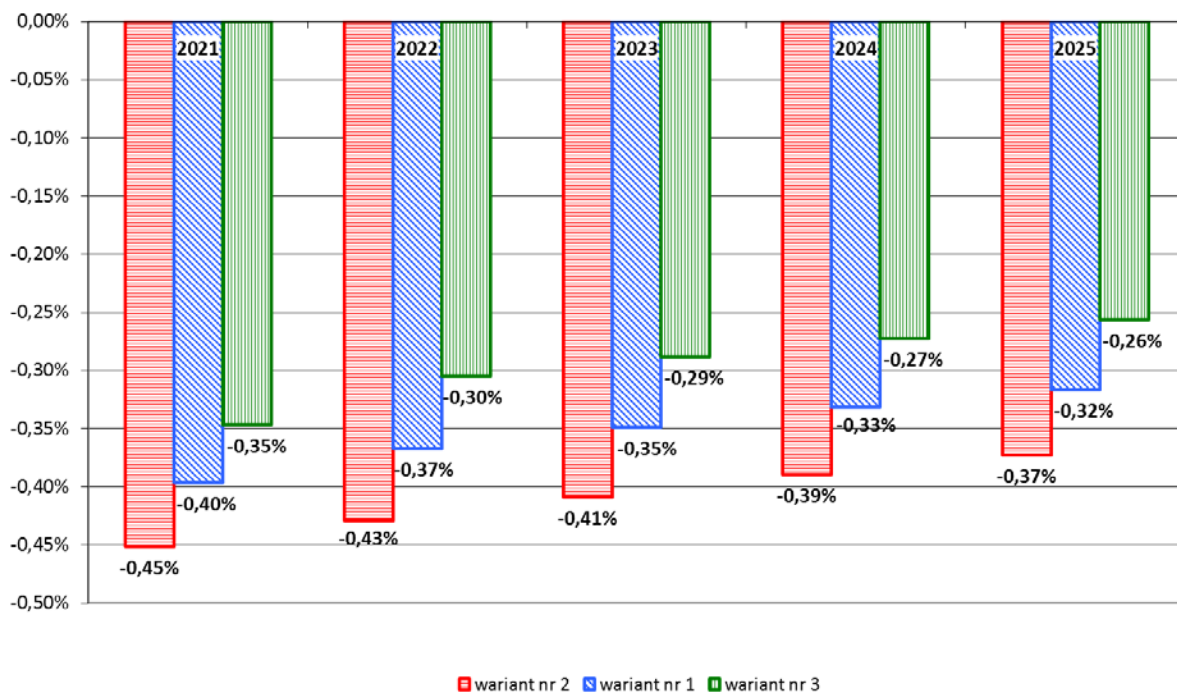
Wykres 3c. Saldo roczne funduszu rentowego w procencie PKB

Wykres 3d. Saldo roczne funduszu wypadkowego w procencie PKB

Wykres 3e. Saldo roczne funduszu chorobowego w procencie PKB

Dodatek A – Analiza wrażliwości

Przeprowadzona analiza wrażliwości wykazała silne zróżnicowanie wpływu, jaki na wyniki modelu wywierają zmiany poszczególnych parametrów. Obok parametrów, których nawet bardzo małe odchylenia powodują istotne zmiany wyników (na przykład wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia), istnieją parametry o marginalnym wpływie na ostateczny wynik generowanej prognozy. Na podstawie zamieszczonych poniżej tabel A.1 i A.2 można prześledzić fluktuacje wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zależności od zmian wartości najważniejszych parametrów o charakterze ekonomicznym. Liczby umieszczone w tabelach należy rozumieć jako procentowe odchylenia zdyskontowanych inflacją na 2019 r. wpływów i wydatków od odpowiednich wartości uzyskanych dla wariantu nr 1. Zdecydowaliśmy się na wartości zdyskontowane a nie nominalne, aby zapewnić porównywalność z wariantami, w których analizie podlegał wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. W tabelach zamieściliśmy również porównanie z wariantem nr 1 scenariusza przeliczonego dla prognozy demograficznej przygotowanej przez Ministerstwo Finansów w 2019 r., a więc prognozy demograficznej przy zastosowaniu której sporządziliśmy „Prognozę wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na lata 2020-2024” (Warszawa, maj 2019 r.). Przeprowadziliśmy także analizę wrażliwości dla wskaźnika waloryzacji emerytur i rent.

Ponieważ po stronie wpływów do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uwzględniliśmy również środki przekazywane z otwartych funduszy emerytalnych do funduszu emerytalnego w ramach „suwaka bezpieczeństwa”, zamieściliśmy dodatkowo tabelę A.1a. W tabeli A.1a przedstawiliśmy analizę wrażliwości dla wpływów bez „suwaka bezpieczeństwa”. Tabela ta dotyczy wyłącznie wpływów składkowych do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz celowej dotacji budżetowej.

**Tabela A.1. Analiza wrażliwości - wpływy FUS
(z wpływami z tytułu "suwaka bezpieczeństwa")**

zmiana względem wariantu nr 1	2021	2022	2023	2024	2025
stopa inflacji większa o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
stopa inflacji mniejsza o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
stopa bezrobocia większa o 1 p.p.	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-0,9%
stopa bezrobocia mniejsza o 1 p.p.	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	0,9%
realny wzrost wynagrodzeń większy o 1 p.p.	1,0%	1,9%	2,9%	3,9%	4,9%
realny wzrost wynagrodzeń mniejszy o 1 p.p.	-1,0%	-1,9%	-2,8%	-3,8%	-4,7%
ściągalność składek większa o 1 p.p.	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
ściągalność składek mniejsza o 1 p.p.	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%
realna stopa zwrotu z OFE większa o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%
realna stopa zwrotu z OFE mniejsza o 1 p.p.	0,0%	0,0%	-0,1%	-0,1%	-0,1%
wskaźniki waloryzacji świadczeń większe o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
wskaźniki waloryzacji świadczeń mniejsze o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
prognoza demograficzna MF z 2019 r.	0,1%	0,0%	-0,1%	-0,2%	-0,3%

**Tabela A.1a. Analiza wrażliwości - wpływy FUS
(bez wpływów z tytułu "suwaka bezpieczeństwa")**

zmiana względem wariantu nr 1	2021	2022	2023	2024	2025
stopa inflacji większa o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
stopa inflacji mniejsza o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
stopa bezrobocia większa o 1 p.p.	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%
stopa bezrobocia mniejsza o 1 p.p.	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
realny wzrost wynagrodzeń większy o 1 p.p.	1,0%	2,0%	3,0%	4,0%	5,0%
realny wzrost wynagrodzeń mniejszy o 1 p.p.	-1,0%	-2,0%	-2,9%	-3,9%	-4,8%
ściągalność składek większa o 1 p.p.	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
ściągalność składek mniejsza o 1 p.p.	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%
realna stopa zwrotu z OFE większa o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
realna stopa zwrotu z OFE mniejsza o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
wskaźniki waloryzacji świadczeń większe o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
wskaźniki waloryzacji świadczeń mniejsze o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
prognoza demograficzna MF z 2019 r.	0,1%	0,0%	-0,1%	-0,2%	-0,3%

Tabela A.2. Analiza wrażliwości - wydatki FUS

zmiana względem wariantu nr 1	2021	2022	2023	2024	2025
stopa inflacji większa o 1 p.p.	-1,1%	-1,2%	-1,2%	-1,2%	-1,2%
stopa inflacji mniejsza o 1 p.p.	1,2%	1,2%	1,2%	1,2%	1,2%
stopa bezrobocia większa o 1 p.p.	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,2%
stopa bezrobocia mniejsza o 1 p.p.	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%
realny wzrost wynagrodzeń większy o 1 p.p.	0,2%	0,5%	0,8%	1,2%	1,6%
realny wzrost wynagrodzeń mniejszy o 1 p.p.	-0,2%	-0,5%	-0,8%	-1,1%	-1,4%
ściągalność składek większa o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ściągalność składek mniejsza o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
realna stopa zwrotu z OFE większa o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
realna stopa zwrotu z OFE mniejsza o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
wskaźniki waloryzacji świadczeń większe o 1 p.p.	0,7%	1,5%	2,3%	3,0%	3,8%
wskaźniki waloryzacji świadczeń mniejsze o 1 p.p.	-0,7%	-1,5%	-2,2%	-2,9%	-3,6%
prognoza demograficzna MF z 2019 r.	0,2%	0,3%	0,4%	0,4%	0,4%